Besluit van het college van B&W gemeente Aalten

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z/23/131281/Voorstel inzake het voornemen tot de 4de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Laborijn
Verantwoordelijk organisatieonderdeel	A5 Team Mens en Samenleving
Zaakkenmerk/Documentkenmerk	Z/23/131281/D-455113
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	J.C. Wikkerink
Uitvoeringsprog. Raad	
Besloten in de vergadering van	B&W vergadering d.d. 25 apr 2023

Toelichting voorstel

Samenvatting

Portefeuillehouder: wethouder J.C. Wikkerink.
Door wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (verder "Wgr") per 1 juli 2022 en de wens van de deelnemende colleges om het takenpakket van Laborijn uit te breiden met de uitvoering van de Wet inburgering 2021hebben de deelnemende colleges het voornemen om de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn (verder "gr Laborijn") te wijzigen. Alvorens daartoe kan worden overgegaan moeten de gemeenteraden in de gelegenheid worden gesteld een zienswijze op de ontwerpwijziging in te dienen.

Voorgestelde beslispunten

1. Kennisnemen van en instemmen met het ontwerp van de 4de wijziging van de gr Laborijn.
2. De gemeenteraad voorstellen af te zien van het kenbaar maken van een zienswijze op het ontwerp. van de 4de wijziging gr Laborijn .

Besluit

Akkoord

Inleiding

Op 1 juli 2022 is de Wgr gewijzigd. Deze wijziging heeft tot doel de democratische legitimatie en de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden bij taken die in gemeenschappelijke regelingen worden uitgevoerd te versterken. Als gevolg daarvan moet elke gemeenschappelijke regeling uiterlijk 1 juli 2024 in overeenstemming zijn gebracht met de actuele Wgr. Dit voorstel voorziet daarin. Deze verplichte wijziging van de gr Laborijn wordt gecombineerd met een voorstel om de taken van het algemeen bestuur, bedoeld in artikel 4 van de gr Laborijn, uit te breiden met de zorg voor de uitvoering van de Wet inburgering 2021. Met deze uitbreiding wordt invulling gegeven aan het voornemen van

de colleges van Aalten en Doetinchem om de uitvoering van Wet inburgering 2021 per 1 januari 2024 aan Laborijn over te dragen.

Argumenten

1. Voorgestelde aanpassingen van de gr Laborijn als gevolg van wijziging van de Wgr per 1 juli 2022:

De wetswijziging heeft tot gevolg dat de regeling op de volgende onderwerpen moet worden aangepast:
A. Aanscherping afspraken uittreding (artikel 9 lid 1 Wgr)
B. Zienswijze procedure (artikel 10 lid 5 en 6 Wgr)
C. Inspraak/ Participatie (artikel 10 lid 7 en 8 Wgr)
D. Evaluatie (artikel 11a Wgr)
E. Actieve informatieplicht (artikel 17 lid 2 en 3 Wgr)
F. Gemeenschappelijke raadscommissie (artikel 24a Wgr)
G. Data planning- en control-cyclus (artikel 34 lid 2, artikel 34b en artikel 35 lid 1 Wgr)

Toelichting per onderwerp:

A. Aanscherping afspraken uittreding
In de huidige regeling zijn de procedure en de gevolgen van uittreding op hoofdlijnen beschreven. De gewijzigde Wgr voegt daaraan toe dat in de regeling in elk geval afspraken worden gemaakt over het vermogen van de rechtspersoon en de uittredingsvoorwaarden. De procedure en voorwaarden bij uittreding zijn opgenomen in afdeling 7.3 van de ontwerpregeling (artikel 46 tot en met 54) en voorzien van een uitgebreide toelichting.Het uitgangspunt van samenwerking in een gemeenschappelijke regeling is dat iedere deelnemer eenzijdig kan besluiten om de samenwerking te beëindigen en uit de regeling te treden. Daar staat echter tegenover dat de uittreder de nadelige gevolgen van de uittreding (frictie- en desintegratiekosten) moet compenseren. Bij frictie- en desintegratiekosten gaat het enkel om kosten die een direct gevolg zijn van de uittreding. Hoewel dat niet letterlijk uit de tekst van de wijziging en toelichting blijkt valt daar redelijkerwijs buiten het aandeel van de uittredende partij in eventuele balansposten, zoals reserveringen. Mocht een uittreding in de praktijk aan de orde komen is het niettemin verstandig dit onderscheid in het uittredingsplan te benoemen.
De aan de regeling toegevoegde uittredingsbepalingen zijn erop gericht om te komen tot één door het algemeen bestuur vastgesteld uittredingsplan. Een plan dat het resultaat is van een proces waarin alle relevante belangen zijn afgewogen en dat alle condities bevat voor de uittreding. Als gevolg van een uittreding kan een situatie ontstaan, waarbij voorzetting van regeling niet langer reëel meer is. In die situatie regelt artikel 47 van de ontwerpregeling dat onder bepaalde voorwaarden er geen sprake is van uittreding, maar van opheffing van de regeling,bedoeld in artikel 45, van de ontwerpregeling.

B. Zienswijze procedure
In de gewijzigde Wgr is de verplichting opgenomen om in de regeling afspraken te maken over besluiten, waarop het bestuur van de regeling (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter) een zienswijze aan de raden vraagt. Het dagelijks bestuur moet gemotiveerd en schriftelijk reageren op de zienswijze. Daarmee moet worden voorkomen dat zienswijzen ongemotiveerd genegeerd worden. Het is overigens niet verplicht om besluiten aan te wijzen waarop zienswijzen kunnen worden ingebracht, maar dan moet in de regeling tot uitdrukking worden gebracht dat daarvan is afgezien. In de regeling is ervoor gekozen om de raden een zienswijze te vragen over de kadernota (artikel 16a en 27, tweede lid, van de regeling). De kadernota vormt de basis voor de begroting van Laborijn, waarop eveneens een zienswijze procedure van toepassing is. De kadernota beschrijft uitvoerig de (beleidsmatige) ontwikkelingen en de financiële gevolgen daarvan en raakt als zodanig direct de kaderstellende rol van de raden. De kadernota is echter niet zo gedetailleerd dat daarin de hoogte van de uitvoeringslasten is vermeld. Afgezien van het besluit over de begroting zijn er geen andere besluiten van het bestuur, waarvoor aan de raden vooraf een zienswijze moet worden gevraagd. Dit is tot uitdrukking gebracht in artikel 12a, 16a en 17a, van de gr Laborijn. .

C. Inspraak/ Participatie
De gewijzigde Wgr schrijft voor dat de regeling een bepaling moet bevatten of en hoe inwoners en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid worden betrokken. Het is ook mogelijk om de inspraak via de gemeenteraden te laten verlopen. Voor wat betreft de doelgroep van de Participatiewet is participatie nadrukkelijk in de Participatiewet vastgelegd. Artikel 47 van de Participatiewet bepaalt dat de gemeenteraad bij verordening regels stelt over hoe cliëntenparticipatie wordt vormgegeven. Binnen de gemeenten zijn sociale raden ingesteld. Zij richten zich op het brede sociale domein. Laborijn heeft een eigen cliëntenraad die zich specifiek richt op de belangen van de doelgroep van de Participatiewet. De belangen van SW-medewerkers worden vanuit een onderdeel commissie behartigd. Via een periodiek medewerkers tevredenheidsonderzoek wordt in beeld gebracht wat er leeft onder de SW-medewerkers. In de regeling is nu in artikel 25 opgenomen dat het dagelijks bestuur, onverminderd het bepaalde in de verordening op grond van artikel 47 van de Participatiewet zorg draagt voor de instelling van een cliëntenraad bestaande uit personen, bedoeld in artikel 7, eerste lid Participatiewet of hun vertegenwoordigers. Hiermee wordt bewerkstelligd dat de cliëntenraad van Laborijn zijn grondslag vindt in de regeling. De cliëntenraad zal worden betrokken bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid in het kader van de Participatiewet.

D. Evaluatie

Op grond van de gewijzigde Wgr moeten er afspraken worden gemaakt over de evaluatie van de regeling. Er kan worden gekozen om de regeling niet te evalueren, maar dan moet dat op basis van een bewuste keuze waarmee de gemeenteraden instemmen. In de gr Laborijn is in artikel 42 een facultatieve bepaling opgenomen inhoudende dat op voorstel van de raden het algemeen bestuur zorg draagt voor een evaluatie van de regeling. Daarbij moeten de raden de inhoud en omvang van de evaluatie aangeven. Als alle raden instemmen met de evaluatie dan is het algemeen bestuur verplicht om de evaluatie uit te voeren.

E. Actieve informatieplicht
Artikel 17 lid 2 en 3 Wgr introduceert een actieve informatieplicht voor het bestuur van Laborijn. In dat kader is het bestuur (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en de voorzitter) verplicht om de gemeenteraden actief te informeren, zodat de raden hun taken goed kunnen oppakken. Het gaat hier om een rechtstreekse informatieplicht, dus niet door tussenkomst van de colleges. De actieve informatieplicht is in de gr Laborijn tot uitdrukking gebracht in artikel 34, lid 4, 35, lid 4 en 36, lid 4. Artikel 35, lid 5, vermeldt welke documenten het dagelijks bestuur in elk geval beschikbaar stelt. De documenten worden op de website van Laborijn geplaatst, zodat deze voor iedereen zichtbaar zijn.

F. Gemeenschappelijke raadscommissie
In de ontwerp wijziging gr Laborijn is in artikel 20 een bepaling opgenomen gelijkluidend aan artikel 24a Wgr. Dit artikel biedt de mogelijkheid om een gemeenschappelijke raadscommissie in te stellen. Dat gebeurt door het algemeen bestuur op voorstel van de gezamenlijke gemeenteraden.

G. Data planning- en controlcyclus
Als gevolg van de wetswijziging verandert een aantal data in de planning- en controlcyclus. De in de Wgr gewijzigde data zijn in het ontwerp verwerkt en Laborijn heeft het proces ten aanzien de planning- en controlcyclus opnieuw uitgelijnd.

2. Voorgestelde aanpassingen in verband met de Wet inburgering 2021

Laborijn voert vanaf 1 januari 2022 de Wet inburgering 2021 voor de gemeenten Aalten en Doetinchem uit. Hieraan ligt een dienstverleningsovereenkomst ten grondslag, waarin de intentie is opgenomen om de taken en bevoegdheden op grond van die wet per 1 januari 2024 over te dragen aan het algemeen bestuur van Laborijn. Door de overdracht kan Laborijn de uitvoering nog effectiever en efficiënter inrichten. Voor het college van Montferland blijft gelden dat zij alleen de taken en bevoegdheden uit de Wet Sociale Werkvoorziening hebben overgedragen.

3. Geconsolideerde gr Laborijn

Als bijlage treft u aan een brief van 7 april 2023 van het algemeen bestuur van Laborijn inzake de 4de wijziging

	van de gr Laborijn met daaraan gekoppeld een geconsolideerde versie van de gr Laborijn waarin de voorgestelde wijzigingen al zijn verwerkt. Die tekst is dus de letterlijke tekst zoals die luidt nadat de 4de wijziging in werking is getreden. Daarna volgt nog een toelichting op de 4de wijziging. .
Kanttekeningen	N.v.t.
Overleg gevoerd met	Team Mens en samenleving: F. Siemes. Team Informatiebeheer: E. Oonk.
Vervolgstappen en planning	Raadsvergadering 20 juni 2023. Van het raadsbesluit wordt Laborijn zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld.
Participatie	N.v.t.
Communicatie	Zie "Vervolgstappen en planning".